

větroně Historické větroně

Provoz větronů na svahu má oproti běžným modelům vybavených motorem své kouzlo a tím i dost příznivců. Já se stavbou bezmotorových letadel zabývám již řadu let. Zprvu to byly jen účelové modely o rozpětí okolo dvou metrů, později větší polomakety moderních výkonných větronů, které mají dobré letové vlastnosti, a také způsob využití stoupavých proudů je stejný, jako u jejich velkých předloh. Postupem času jsem ale zjistil, že všechny současné větroně jsou si v jistém pohledu velmi podobné (dáno vývojem aerodynamiky) a tudíž jsem se poohlížel po něčem neokoukaném na našich současných letištích.

ASK-13

Waco CG-4 – těžký transportní kluzák

Albatros

stále populárnější

Spalinger S18

Na internetu na adrese www.retroplane.net syn objevil fotky z každoročního setkání modelářů ve Francii zabývajících se stavbou maket a polomaket větroňů do roku vzniku 1960. Právě jsem dokončoval polomaketu francouzského větroňě Fouga a tak jsem letní rodinnou dovolenou usměrnil do místa konání setkání v Bretani. Zajímavé bylo srovnání akce s podobnými našimi setkáními. Počet přihlášených účastníků byl omezen na 50, ale nakonec se jich sešlo jen 36; hlavně z důvodů nepříliš dobré předpo-

vědi počasí na oba plánované letové dny. V sobotu sice nepršelo, ale foukal jen slabý vítr z nepříliš vhodného směru. Vzduch jsme otestovali jen já se synem a jeden Němec, domácí vyčkávali. Pak vyhlásili, že po polední pauze se přesuneme na vedlejší svah a začali v klidu piknikovat. Odpoledne, po pochodu na nové místo, začal skutečně foukat ten správný vítr a do vzduchu šel jeden krásný kousek za druhým. Modely byly na naše měřítka spíše menší, těch s rozpětím přes čtyři metry nebylo mnoho, ale o to méně

se jejich majitelé báli pustit je do jejich přirozeného prostředí. Přistávalo se na travnatou loučku, a kdo se netrefil skončil v měkkém vřesovišti většinou bez poškození. Modely byly převážně dřevěné konstrukce, individuálně stavěné, žádné komerční stavebnice. Kvalita provedení byla od špičkových maket až po ne zrovna pečlivě dokončené polomakety, ale ve vzduchu toto rozlišení není vidět, tam jde hlavně o vylétanost pilota. Organizace létání byla podobná jako u nás, odevzdávaly se vysílače, létalo několik modelů

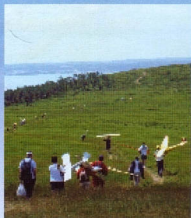
Trup modelu svařený stříbrem z nerezových trubiček

Musger Mg-19b

Slingsby T-31

Pěší přesun na druhý vrchol kopce za lepším větrem

Musger Mg-19b na přistání

Doppelraab – nejčastěji stavěný model akce

současné a bylo slušností nezdržovat se ve vzduchu déle než 10 minut, aby si všichni zalétali.

Sám pořadatel akce **Vincent Besancon** připravuje na novou sezonu opravdovou lahůdku – větroň **Frankfort Cinema2** o rozpětí 3130 mm a plánované hmotnosti 5000 g, stavěný stejně, jako jeho předloha svařováním z ocelových trubek, postup práce

důkladně prezentuje na svých stránkách.

Letošní ročník se koná 7. a 8. července v pro nás bližší lokalitě (Schweizel na východě Francie), a čeští modeláři jsou se svými větroňi srdečně zváni, jen je potřeba se včas zaregistrovat na adrese: <http://www.retroplane.net/retroplane2007/index.htm>

Svahové létání má své kouzlo nejen pro těsné sepětí s přírodou, ale i pro možnost sledovat model za letu opravdu zblízka ve svém reálném prostředí.

Pro RCM Petr Stejskal

Foto: Vojtěch Stejskal a Vincent Besancon